

2020-11-05
M2020/01473

Miljödepartementet

Sändlista

Uppdrag att se över HARO-värdena i den nationella planen för moderna miljövillkor

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Havs- och vattenmyndigheten att tillsammans med Statens energimyndighet och Affärsverket svenska kraftnät se över de HARO-värden som anges i den nationella planen för moderna miljövillkor. I uppdraget ingår även att redogöra för hur fördelningen av HARO-värdena mellan huvudavrinningsområden har gjorts och tydliggöra vilken funktion värdena har i arbetet med att förse vattenkraften med moderna miljövillkor.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 april 2021.

Bakgrund

Enligt 11 kap. 28 § miljöbalken ska det finnas en nationell plan för omprövningar av sådana vattenverksamheter som har tillkommit för produktion av vattenkraftsel. Planen ska ge en nationell helhetssyn i frågan om att verksamheterna ska förse med moderna miljövillkor på ett samordnat sätt med största möjliga nytta för vattenmiljön och för nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel.

Ett förslag till nationell plan togs fram av Havs- och vattenmyndigheten tillsammans med Statens energimyndighet och Affärsverket svenska kraftnät och lämnades till regeringen den 1 oktober 2019. Regeringen beslutade en nationell plan för moderna miljövillkor den 25 juni 2020 (dnr M2019/01769/Nm).

I den nationella planen anges ett riktvärde om 1,5 terawattimmar på nationell nivå för vad som kan anses vara betydande negativ påverkan på

vattenkraftsproduktionen. I planen presenteras även värden som summerat blir 1,5 terawattimmar, fördelade på de 22 huvudavrinningsområden som är viktigast för reglerkraften (HARO-värden). Ett värde finns även för övriga huvudavrinningsområden. HARO-värdena är framför allt vägledande i vattenmyndigheternas arbete med att se över klassificering och kvalitetskrav enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660) i god tid inför varje prövning.

I den nationella planen erinras om att de möjligheter att ställa mindre långtgående krav som följer av EU-rätten till förmån för samhällsnyttiga verksamheter ska utnyttjas fullt ut vid till exempel meddelande av miljökvalitetsnormer och andra föreskrifter samt vid beslut om klassning av vattenförekomster. En miljökvalitetsnorm ska inte medföra strängare krav än nödvändigt.

Närmare om uppdraget

Under beredningen av det förslag till nationell plan för moderna miljövillkor som lämnades till regeringen framkom oro för att HARO-värdena kan leda till att tillstånd återkallas med efterföljande krav på att verksamheter rivs ut. Oro har även uttryckts för att HARO-värdena kan leda till konsekvensen att elproduktion inte längre är möjlig till följd av att tillräcklig mängd vatten saknas för drift av turbinerna.

Havs- och vattenmyndigheten ska mot den bakgrunden tillsammans med Statens energimyndighet och Affärsverket svenska kraftnät se över HARO-värdena. Myndigheterna ska även lämna en utförlig och klagörande redogörelse för de bedömningar och överväganden som ligger bakom fördelningen av värdena mellan huvudavrinningsområden samt tydliggöra vilken funktion HARO-värdena har i arbetet med att förse vattenkraften med moderna miljövillkor. Myndigheterna ska bland annat beskriva hur HARO-värdena förhåller sig till den bedömning som ska göras enligt 24 kap. 10 § tredje stycket 1 miljöbalken, som innebär att återkallelse mot en verksamhetsutövares vilja enbart aktualiseras om en återkallelse är nödvändig för att följa en miljökvalitetsnorm eller någon annan bestämmelse som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Uppdraget ska genomföras i dialog med berörda intressenter.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 april 2021.

På regeringens vägnar

Isabella Lövin

Anna Ahlén

Sändlista

Affärsverket svenska kraftnät
Havs- och vattenmyndigheten
Statens energimyndighet

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet
Infrastrukturdepartementet
Justitiedepartementet
Kulturdepartementet
Näringsdepartementet
Länsstyrelserna
Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet